

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 3 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrto leta 2 kroni, katera naj se pošlje: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Nezaupnost v svetovni politiki.

Miroljubna ideja ruskega cara ni dobila temelja, obvisela je v zraku. Kaj je zakrivilo, da ni bilo uspeha pri mirovni konferencah, dasi je vesoljni svet iste goreče želel ter bla groval? Nezaupnost velesil med seboj, nevoščljivost v svetovni politiki.

Kakor v posmeh mirovnim idejam napočili sta v kratkih presledkih kar dve vojni. Dočim so v burško-angleški vojni evropske velesile zastopane samo v sočustvovanju ali mržnji — ker vedo, da nimajo ničesar izgubiti, ne pridobiti — vidimo jih v najnovejši vojni v Kini vse na površju tekmovalja. Ali jim je res vsem skupaj tako pri srcu rešitev Evropejcev?

Ne, medsebojna nezaupnost dela junake in usmiljene Samaritane. Nezaupnost do tujcev in njihove razširjajoče se „kulture“, razburkala je po večini miroljubne Kitajce do splošne vstaje; medsebojna nezaupnost evropskih posvetnih in verskih misijonarjev je zbudila pravzaprav Kitajcu nezaupnost do resnice in resnobe tujih nauk.

Res, da je početje Kitajcev strogo obsojati s stališča mednarodnega prava in — civilizacije. Doprinešene grozovitosti zahtevajo po vojnih in mednarodnih zakonih krvavo maščevanje. Sodba s stališča humanitete, vsestranske razsodnosti in — kulture bi pa se morala glasiti čisto drugače.

Postavimo se za stoletja nazaj v zgodovino! Ali ne najdemo polno primer, kako so prvi kulturni narodi branili svojo vero z najhujšimi grozodejstvi, n. pr. Rimljani svoje bogove zoper Kristusovo vero. Kristjani svojo vero zoper Mo-

hameda, Lutra, Husa in druge verske izrodke. Pomislimo le na križarske in tridesetletne vojne!

Evropejci pa hočemo biti vendar učitelji Kitajcem v napredni kulturi. Svoje nauke hočemo podpirati z zgledi. Kako dokazujemo v dejanju Kristusove nauke: „Ljubite se med seboj“, „Odpustite sovražniku ter molite za one, ki vas preganjajo in sovražijo“, „Prepustite maščevanje in sodbo Bogu“?

Naši predniki so branili svoje paganske bogove ter se zoperstavliali širiteljem prave Kristusove vere, dasi so vsi ti učeniki učili složno in ednako. Kitajcem pa priporoča danes protestantski misijonar svojo kot edino pravo vero, jutri mu govori katoliški misijonar zoper prvega, pravoslavnemu nista prva dva nič vredna itd. Končno hočejo še Mohamedanci dobiti nekaj privržencev. Mar je čudno, da se zbudi v mišlečem Kitajcu nezaupnost do tujcev in njihovih nauk.

Pri verskem tekmovalju pa ni ostalo. Posebno protestantski in pravoslavni misijonarji ukvarjali so se tudi s svetovno politiko, vsak za svojo očetnjava. Prav ničevih vzrokov je trebalo in evropske velesile so stegnile svoje prste po kitajski zemlji. Angleška si je prisvojila Vajhajvaj, Rusija Port Arthur, Nemčija Kiočau, Francija Jünnan, celo Italija se je začela pošlašati nekega pristana. Slabi patrijoti bi morali biti Kitajci, če bi se jim ne smilila toliko tisoč let stara skupna očetnjava. In rojaki onih belokožcev, ki ga učijo ljubezni do bližnjega, trgajo mu neusmiljeno rodno zemljo.

Velesilam bi bila zapoved vojne s Kitajsko morda dobrodošla, ko bi ne bilo med njimi ne srečne tekmovalne nezaupnosti. Kakor zdrži nezaupnost evropskih velesil trhlo Turčijo na

Balkanu, tako se bo treba najbrže tudi pobotati zaradi nemirne Kine. Dasi je brza pomoč v razburkani Kini potrebna, prihaja ista iz Evrope nekako diplomatiškim potom. Nemčija skoro presteje vsako rusko četo, ki odrine v Kino, isto dela Angleška napram Nemčiji itd. Druga drugi morajo zatrjevati velesile, da gredo s svojim vojaštvom iz zgolj človeko- in miroljubja na kitajske vstaje ter da ne mislijo na prilastitev ozemlja. Vsaka zase pa goji morda nad vse sebične nakane.

Nezaupnost, recimo politična ljubosumnost bo kriva, če se klanje in pustošenje ne ustavi v Kini še tako kmalu. Kitajci poznajo to slabost evropskih držav, kar jih seveda le podžiga.

Slovensko uradovanje.

Mnogo se je že pisalo v slovenskih časnikih posebno tudi v „Domovini“ o slovenskem uradovanju pri naših občinskih in drugih uradih. Da res, občine s slovenskim uradovanjem dajo prvo veljavo naši materinščini in njej pridobijo ugled tudi pri višjih oblastih, če se izključno le slovensko dopisuje in se nemški dopisi vsakokrat v prestavo vračajo. Kolikvega vpliva bi to bilo pri nastavljanju našega višjega uradništva! Marsikateri komisar modre krvi, ki se zgraža slišati slovensko govorico in brati slovenske dopise, ki mora na vsak pogovor s strankami slovenske narodnosti slovenščine veččega pisarja za tolmača v pomoč klicati in si dati vsak slovenski dopis prestaviti, marsikateri torej teh, ki večkrat pozabijo, da so oni radi neroda in ne narod radi njih tukaj; mnogo teh, pravimo, bi rajši ostalo med svojimi brati, da ne bi med nami bili nato in sebi v pokoro.

LISTEK.

Pif, paf.

Pripovedka, češki spisal Vaclav Beneš-Sumavsky.
(Posl. Podravske.)

Dospel je v praško Podskalo. Nihče ni vedel, odkod je bil prišel. Nekega dne so ga zagledali, kako je ležal poleg obrežja na kladi ter zeval, odpirajoč usta na stečaj. Imel je nekaj dobro srčnega na svojem licu, kar je bilo bržkone tudi vzrok, da ga je družina v Podskali molče, brez očitavanja sprejela v svojo sredo. Prišel je, naj torej ostane. Jeli so mu rekati Tonda. Čemu so mu tako rekali, tega tudi nihče ni vedel.

„Napij se, Tonda,“ rekel mu je čez nekoliko dni po dohodu stari glayničar, nedeč mu vrč. Tonda se je napil in od tega dne so ga smatrali za tovariša.

Nekateri so si mislili, da je bil vojak, drugi, da je delal pri železnici, zopet drugi pa, da se je v nečem spoznal ter presedel nekoliko let na bladem v tunelu sv. Vavra. Toda kdo bi si nad tem belil glavo, samo da je le sedaj priden.

Tonda je bil velik, močan človek; imel je dolge roke in široke dlani ter dolge, k ostalemu telesu, skoro predolge noge, zakrivljen hrbet,

nizko, zmerom z znojem obrito čelo in drobní široki nos.

Delo mu ni dišalo, ter je pri delu le toliko pomagal, kolikor je moral. Ves ostali čas pa je preležal ali presedel na kladah, raztezajoč in ogrevajoč se na božjem solncu. Le časih pa časih je odšvedral k gospej Rezi na kozarec „zlodja“, to je neke vrste močne žganjice, s katero si je baje zdravil želodec.

Delal je navadno le na obrežju in v skladalnicah.

Ko so ga vabili, naj bi šel na reko ter vozil splave v Draždane, pa je pljunil ter odvrnil: „Ej, meni ne ugaja življenje na vodi; človek je zmerom lačen in žejen, tam ne zaslužiš toliko, kolikor zapraviš!“

Ni imel stanovanja; ni si zaslužil toliko, da bi si ga bil najel, ker se pri delu ni prenačil ter je spal po zimi in po leti v podskal-skih skladalnicah med nakupljenimi deskami. Poznali so ga povsod ter ga radi trpeli. Bil je dobra duša; znal je bistroumno odgovarjati, toda ti njegovi odgovori niso bili žaljivi, marveč dobrosrčni, kakor njegovo široko, neobrito lice, ter njegove belo modre oči.

Ko ga je zarano prebudil trušč, drgnil si je hladne noge ter polagoma vstajal. Pljunil je na roko ter si pogladil lase. „Nu, oprava je gotova!“ je dejal. Zagledavši lastnika skladišč, se

mu je polagoma približal ter dejal: „Gospodar že sem vam povedal, da tega dalje ne prenesem. Plačujem vam toliko najemščine, pa mi še dež lije v salon. Ne, tega ne prenesem.“

Časih ni bilo dela ter ni bilo tudi kruha. Tonda se je nejevoljen valjal na ležišču ter se praskal po glavi.

„Nu, kaj, Tonda? Tako kukaš v svet, kakor mokra vidra iz vode.“

„Peč se mi je podrla,“ je odgovoril. „Pečenka se mi ni spekla in lačen sem.“

Hodil je v delavnik in praznik v zamazanem, progastem telovniku ter v obšivanih hlačah; po leti bos, po zimi pa s capami na nogah in z robcem okrog vratu, čegar prvotne barve ni bilo moči spoznati.

„Čuj, Tonda! Tvoja oprava ni prav nič zala,“ so se mu posmehovali tovariši.

„Kaj še,“ je dejal ter pogledavši po sebi, kazal pri smeju drobne bele zobe. „Imam novo v omari, toda ključ sem zgubil od nje, veliko zrcalo se mi je zrcobilo in gospodinja mi je zbežala.“

„Torej pa se oženi, deklet je toliko na svetu kakor maka.“

„Kaj ženitev!“ odvrne Tonda. „Življenje pri vodi je takšno, da žena vse leto ne vidi moža, po zimi pa vsaj zimo ne vidi kruha.“

„Zato pa si izberi vsaj kakšno ljubico,“ so ga dražili. „To bi ti prilegalo.“

Da se pa to prehitro ne zgodi, pomagajo mnogo prav naši domači uradi sami. S tem se mi nismo svoje časti rešili, če se dopisuje od naših uradov c. kr. okraj. glavarstvu, k večjemu še c. kr. okraj. sodišču, redko že deželnemu odboru, slovensko, seveda, dalje si že marsikateri slovensko misliti ne upa. Ne, to ni zadosti! Mi moramo kot enakopravni avstrijski narod z vso odločnostjo skrbeti tudi, da se do sedaj običajni nemški dopisi, odloki in razglasi pošiljani našim občinskim, župnim in drugim uradom od višjih oblasti, stalno ustavijo; in vsako slovensko županstvo, župni urad itd. moralo bi imeti že toliko ponosa, korajže in narodnega čuta, da bi takšne dopise, odloke, razglase itd. zavračalo in zahtevalo slovenske prestave. Ker s takšnimi dopisi se ne sramoti samo naša narodnost, tem več so mnogokrat v škodo uradom in strankam.

Nikjer namreč ni pisano, da bi moral vsak župan vešč biti tudi nemščine, in poznamo mnogo županov, ki so jako izobraženi, a razumejo le slovensko. Edini tolmači nemških dopisov so njim občinski tajniki. Občinski tajniki pa bivajo večkrat v tuji občini daleč od občinskih uradov in ker je pri občinah na deželi navadno vsaki teden le eden uradni dan, so tajniki le takrat županom na razpolago. Med tem pa pride mnogokrat kakšen nujni ukaz, (ker višje oblasti zahtevajo od podrejenih uradov večkrat čudne spretnosti, pride ukaz pozneje kakor je obrok za spolnjenje nakazan) župan ga pusti ležati z drugimi akti do uradnega dne, med tem pa je obrok rešitve potekel, glavarstvo ali druga oblast žuga z globo in znan nam je slučaj, da je moralo županstvo povrniti komisijonelne stroške, ker se ni dan komisije iz zgoraj navedenega vzroka pravočasno naznanil. Samoumevno je, da so pri tem mnogokrat tudi stranke oškodovane.

Da se pa ravno radi enostranskega uradovanja naših domačih uradov še mnogo, mnogo greši, je žalibože gotova, pa žalostna istina. Da ne omenjamo še zopet posebej kako poslušno se sprejemajo in mnogokrat ravno tako rešujejo nemški dopisi naših občinskih uradov, opomnimo samo še, da so naši župnijski uradi v tem še tudi jako na slabem in zato imamo ravno pri rokah prav zanimiv zgled. Slučajno nam pride v roke zelo obširen akt, kateremu je bilo priloženih nič manj kakor 58 prilog od raznih župnijskih uradov celjskega okrajnega glavarstva. In izmed vseh 58 prilog rešenih je bilo — čudite se! — samo 10, reci deset v slovenskem jeziku, ostalih 48 pa nemško in vse te priloge so služile kot odgovor c. kr. okraj. glavarstvu celjskemu, ki bi moralo, če bi bilo ravnopravno, samo slovensko uradovati pri 98%, slovenskega prebivalstva.

Ali ni to zadosti žalostno!? Kdo naj še spoštuje naš jezik, če ga mi sami ne bomo spoštovali!?

„Dajte mi s tem mir,“ odgovori Tonda resno in zamišljeno. „Čemu mi je to; to je le za druge ljudi. Kdor se je rodil revež, on tudi umrje kot revež.“

Najboljši njegov tovariš je bil plavničar France, ki mu je plačal marsikateri vrč piva in kateri, ko je Tonda edenkrat zbolel na skrnini, ga je pustil ležati pol zime pri sebi v postelji. Tonda mu je zato čuval male otroke, kadar je Franceta žena šla po opravkih.

Ko je Tonda ozdravil, jel se je resnobneje ozirati po kakem stalnem delu. „Ako ni vinarja v žepu, pa je vse fuč, korajža fuč in spiritus fuč,“ je dejal. Dovolj mu je bilo tega glavarstva. Ob času svoje boleznij je shujšal tako, kakor stari „Hanzi“ iz jahališča, ki ga je kupil jermenar Žlabek.

Nastanjal se je za čuvaja po skladiščih, katero delo ni pretežavno. Nadomeščal je iz početka tega ali onega čuvaja, kadar je zbolel. Na to je postal iz početka začasni, na to pa pravi čuvaj, dobil visoke škornje in dobro obleko, prvič po dolgih letih ter puško v roke.

Po letu ni nič krasnejšega, nego je življenje čuvaja v Podskali. Tondi je zelo ugajalo. Tobaka seveda ne sme pušiti, toda on ni kadil, marveč le časih požvečil kako peresce tobaka, da je imel vlažna usta. Hodi počasi po skladiščih ter posedava po deskah. Mesec zre nanj

Kje torej tiči vzrok naše zaspanosti in malomarnosti v tem oziru? Odgovor ni težek in vzrokov je mnogo. Eden glavnih vzrokov je naša narodna mlačnost, ker si mnogi ne prizadejejo toliko truda, da bi se otresli zastarele navade, katere so se navzeli v nam odtujenih šolah in se privadili domačemu uradovanju. Drugi veliki vzrok, posebno pri naših občinskih uradih, pa je preveliki, reči smemo, otročji strah pred višjimi oblastmi, in ta se naslanja na županstva sama, deloma pa izvira tudi od občinskih tajnikov, za katere se čisto jemljejo dosluženi orožniki in drugi umirovljeni uradniki, ki so se od svoje poprečne službe seboj prinesli svojo neomejeno pokornost do višjih uradov in razvado tujega uradovanja. Mimogrede tudi spominjamo, da je navadno slaba plača občinskih tajnikov tudi velika zapreka našega napredka v slovenskem uradovanju. Slabo plačani obč. tajnik, gleda kako bi si še kje drugod vjel kakšen postranski zaslužek in si ne prizadeva pričkatati se radi nemških dopisov, kar mu povzroča le še več dela.

Mnogo bi se še dalo o temu predmetu pisati, in še mnogo vzrokov in zgledov naštevati, pa za danes naj samo to zadostuje, ker upamo, da naš spis ne bode glas vprijočega v puščavi in da predrami in spreobrne marsikatero narodnega mlačneža in zaspanca. Občinski in župni uradi, storite svojo dolžnost, da se vendar enkrat že otresemo tujega jarma, ki je vam in vsemu narodu v sramoto in škodo! Slovenski časniki naj bi posebno pozornost obrnili na naše domače urade, ter ostro prijemali tiste, ki zlobno potiskajo naš materni jezik v uradih v kot! Učimo se vselej in povsod spoštovati svoj jezik sami in od nas se ga bodo učili tudi drugi ceniti!

Celjske in štajarske novice.

(Imenovanje.) Davčni pristav v Celju gosp. Fran Vajda, je imenovan davčnim kontrolorjem v desetem činovnem redu.

(Premeščanje pri pošti.) Premeščeni so poštni asistentje: Rudolf Laa iz Celja v Ptuj, Peter Koberer iz Celja v Bruck, Viktor pl. Suškovič iz Celja v Zidanmost, Milan Borštner iz Celja v Mürzzuschlag, Fran Natek iz Ptuja v Celje, Alojzij Govek iz Zidanega mosta in Fran Lederer iz Celja v Gradec.

(Veliko dobrodelno akademijo) v korist po povodnji ponesrečenim vitanjskega okraja in Šaleške doline, prirede skupno celjska narodna društva. Posebni odbor odredi vse potrebno, in v kratkem naznanimo dan in spored te slavnosti. Velecenjeno občinstvo pa že danes opozarjamo, da se udeleži v mnogobrojnem številu.

(Strokovni tečaj za čevljarje v Celju.) Ravnateljstvo obrtnega muzeja na Dunaju ustanovi v Celju od 16. do 23. avgusta strokovni

kakor ribje oko, zvezde kukajo nanj tako bistro in smehljajoče, kakor otročja očesca, valčki na vodi šumljajo, toda vodna planjava je temna in globoka. Iz naloženega lesa puhti prijetna vonjava. Časih se začujejo koraki policijske straže, na to pa je zopet vse tiho. In predno se nadjaš, jame svitati ter se daniti, iz vode se dvigne bela sopara, ki se zgosti nalik zavoju, na to pa se prikaže v vsej svoji lepoti zlato solnce.

Prišla pa je tudi zima, stroga zima. Tonda je imel kožuh in irhaste hlače. Časih ga je mučila skrnina. Toda ni se zmenil za to. „Bodi Bogu potoženo“, je dejal, „večno človek tu ne more biti.“ Kadar pa je bilo najhuje, kupil si je steklenico „zlojda“ ter pozabil.

V obširni skladiščnici, zaupani njegovemu varstvu, jela so sč od nekega časa sem izgubljati drva. Ne veliko; vsakega dne le po pet, po šest polen, toda izgubljala so se neprestano. Lastnik je to pripisal Tondi na rovaš. „Spi ter pusti krasti,“ je dejal.

„Kako bi spal?“ se je branil Tonda. „Kako je mōči spatj v tej žloti (slabem vremenu)? Vendar jaz pridem tatu do živega, le počakajte.“

Toda zaman je podvojil svojo čuječnost. Polena so se izgubljala dalje in Tonda je moral dan za dnevno poslušati trpko očitjanje. To ga je napolnilo z jezo do tatu.

(Konec prih.)

tečaj za čevljarje ter pošlje tudi svojega učitelja. Prijavilo se je baje 30 do 40 čevljarških mojstrov in pomočnikov.

(Sodnijske počitnice) se začnejo v civilnih zadevah dne 15. t. m. in trajajo 6 tednov; je počitnice pa se ne tikajo kazenskih zadev.

(Dr. Stepischnegg na — bobnu.) Na magistratni deski je razglas, da se bode dne 14. t. m. razprodajala dr. Janezu Stepischneggu vsa njegova ropotija, ker n o č e (?) plačati štriba. Pred kratkem še tako oboževanega in ponosnega Wolfovega tasta preganja in ponižuje sedaj vse Celje, še eksekutor nima usmiljenja.

(Budalosti in laži) jela je trositi „vahtarca“ med svoje bralce, ter skuša počasi pripraviti fakinažo in sodrgo na dan 15. avgusta. Laže, da se poti, da v gornji Savinjski dolini ljudem govore, da pride dne 15. avgusta cesar v Celje, katerega bi radi Nemci iz Celja pregnali in da ga mora slovensko ljudstvo braniti. No, slovenski kmet ni nemški „Mihelj“, in se takemu blebetanju široko smeje, kakor se smejejo količkaj trdni bralci „celjske vahtarca“ slepilnemu pisarenju. Mi vidimo kam pes taco moli in upamo, da bode c. kr. okr. glavarstvo in pa drž. pravdnštvo tudi spoznalo namero in stōrilo konec takemu nepotrebnemu hujskanju.

(Razpisani učiteljski službi.) Na enorazrednici v Topolšici pri Šoštanju, je razpisana služba učitelja-voditelja. Prošnje je vlagati do 31. t. m. V Jarenini je popolniti do jesenskega tečaja nova učiteljska služba na v petrazrednico razširjeni šoli.

(Iz Dobrne) smo zvedeli iz popolnoma merodajnega vira, da se je pri germanskem „Sonnenwendfeuer u“ res streljalo s cerkvenimi topiči, da pa za to cerkveno predstojništvo ni vedelo, ker ga ni nihče prosil, tudi ni moglo dovoljiti. Topiči so bili shranjeni v kaplaniji, od koder so jih nasprotniki vzeli, vsekakor v sporazumljenju katerega cerkvenih ključarjev. Sicer pa se mnogobrojni kresovi v predvečer sv. Cirila in Metoda pokazali trojici nemškutarjev, kakšne revice so proti naši narodni zavesti.

(Sv. Pavel pri Prebodu.) Mesto venca na grob svoje pokojne matere France Švab, je daroval dr. Švab za potrebo nove cerkve v Št. Pavlu 20 kron. Srčna zahvala!

(Vabilo) na glavni občni zbor „Prostovoljne požarne brambe v Braslovčah“, kateri se bode vršil v nedeljo, dne 15. julija ob 3. uri popoldne v občinski pisarni s sledečim sporedom: 1. Nagovor. 2. Prečitanje potrjenih pravil. 3. Sklepanje o poveljstvu. 4. Volitev odbora prost. pož. brambe. 5. Vpisovanje novih udov. 6. Nasveti.

Ustanovni odbor.

(Ponikva.) Tukajšnji občinski zastop je sklenil v svoji zadnji seji soglasno, da vzida o priliki Slomšekove slavnosti dne 5. avgusta na svoje stroške svojem velikemu rojaku spominsko ploščo na tukajšnji šoli. Čast zavednim možem!

(Ponikva.) Dne 5. avgusta t. j. na dan ve like Slomšekove slavnosti, čital bo maloruski grško-katoliški duhovnik Vasil Sosnovskij ob pol 9. uri zjutraj mašo v slovanskem jeziku. Pri maši bodo peli ruski pevci.

(Ponikva.) „Gift na krot“, tudi „Štajero“ imenovan, priromal je tudi k nam in celo naša žandarmerija je bila toli srečna, da se jej je vsilil eden izvod. No, pa številke so romale nazaj, še predno so si mogle odpočiti. Če ga bodo povsod tako lepo odpravili, kot smo ga na Ponikvi, legel bo kmalu k večnemu počitku in razven giftnih krot, ki bodo lavile po njegovem grobu, ne bo vedel nihče, kje da spi spanje nepotrebneža.

(Zopet eden!) Konjiški trgovec Stepischnegg je zabredel v konkurz. Sledil mu bodo baje kmalu še nekateri „bratci“.

(Strela) je udarila v stolp starega gradu „Turn“ pri Rajhenburgu, vendar strehe ni užgala, temveč samo omotila v kuhinji deklo.

(Na ptujski gimnaziji) je bilo koncem šolskega leta 144 dijakov. „Nemcev“ 82, Slovencev 60.

(Iz Ljutomera.) Bralno društvo za ljutomersko okolico imelo je v nedeljo dne 1. t. m. svoj redni občni zbor. Udov je bilo nad sto navzočih. Podpredsednik otvoril zborovanje, spominja se odislega člana č. g. Fr. Brgleza, sedanjega

župnika v Tinjah, kateri je mnogo storil za ustanovitev društva, kakor tudi dejanski podpiral s knjigami in denarjem. Zborovalci zakličejo mu trikratni „živili“. Tajnik poroča, da društvo prvo leto svojega obstanka ni prirejalo Bog ve kakšnih veselice, ker se je denar porabil za društvene knjige in omaro; priredila se je samo edna veselica s pornočjo dijakov dne 30. julija 1899. Dobiček te veselice porabil se je za nakup časnikov in knjig. Društvo sme pa biti ponosno, ker šteje 187 udov. Blagajnica kaže preostanek. Račun se je odobril. Knjižničar poroča, da šteje društvena knjižnica 602 knjigi. Največ so darovali teh knjig častiti gg in narodnjaki iz Ljutomera; v prvi vrsti posojilnica 20 gl. in razne druge tiskarne. Hvala jim! Knjig se je prečitalo 2819 števil, torej lep uspeh! Gotovo ni nobenega bralnega društva, ki bi se zamoglo s takim številom ponašati. Društvo je naročeno na deset iztisov „Slov. Gospodarja“, na deset iztisov „Domovine“, na deset iztisov „Kmetovalca“ in na deset iztisov „Domoljuba“. Društvo izreče zahvalo vsem darovalcem časnikov. Novim predsednikom je izvoljen ednoglasično č. g. Srabočan. Ostali odbor se sestavi sledeče: Podpredsednik in tajnik g. Fr. Čeh, učitelj. Blagajnik g. Zacherl Fr., učitelj. Knjižničar g. Megla Alojz. Odbornik g. Jelen Jože, posestnik. Namestnikom sta bila voljena gg. Dajčar Fr., posestnik na Kamenščaku in Sršen Filip, posestnik na Podgradji. Ko je bilo še sprejetih nekaj nasvetov in pristopilo nekaj novih udov, zaključilo se je zborovanje s trikratnim „živio“ na presvitlega cesarja.

(Obesil se je) v Žetincih pri Radgoni dne 9. t. m. posestnik in lovski paznik Padarič.

(Vremenska postaja na Cvenu) beleži v meseca junija t. l.: Povprečna toplina 18,3° C. Najvišja toplina dne 22. ob 2. h. p. m. 26,2° C. Najnižja toplina dne 7. ob 7. h. a. m. 12,0° C. Število dni s padavinami 12. Število dni z meglo 1. Število dni s točo 1. Število dni z nevihto 8. Število dni z viharjem 1. Največ padavin dne 26. 49,0 mm. Povprečna oblačnost 58. Vsota padavin 149,0 mm.

(Pevski in tamburaški zbor bralnega društva pri Sv. Barbari v Halozah) priredi v nedeljo dne 15. julija t. l. ob pol 4. uri popoldne v novi šoli koncert po sledečem sporedu: Tamburaški stopaj. — „Pozdrav II.“, Ig. Hladnik. „Domovini“, J. Bartl. „Popotnica“, Stanc. „Dolenjska“, J. Bartl. „Lepa naša domovina“, M. pl. Farkaš. „Brže junaci!“, „Sretan imendan“, M. pl. Farkaš. Vstopnina: Sedeži 60 h, neudje 40 h, udje 20 h, otroci polovico. Po koncertu prosta zabava pri g. Koširju. K obilni udeležbi se vabi.

(Sv. Jurij ob Ščavnici.) Na dan 24. junija namenjena tombola jurjevškega gasilnega društva vrši se v gostilni g. Lasbaherja v Seliših dne 15. julija t. l. Začetek ob 4. uri popoldne. V slučaju slabega vremena 15. julija, vrši se tombola 22. julija t. l. Odbor.

(Mandat odložil.) Gornještajarski državni poslanec Fr. Lorber, profesor v Ljubnem, je odložil svoj mandat.

(„Grozna nesreča“ v Gradcu.) Pred nekoliko dnevi je podžagal nek hudomušnež pri takozvanem Hilmteichu tik Gradca hrastič, katera so posadili Gradčani leta 1895 v proslavo Bismarcka. Ves nemški Gradec hujše stoka nego so Egipčani za časa desetih nezdod.

(Ljudomili Gradčani.) Na poziv deželnega namestnika poklonil je tudi graški mestni zastop 1000 kron za preplavljene Spodnještajarce pod geslom „za težko prizadete rojake na Spodnjem Štajarskem“. Darilo se je poslalo celjskemu županu Stigerju, naj ga razdeli. Tedaj ne za sodeželane, temveč edino le za rojake imajo Gradčani usmiljeno srce. Pred letom je podobna nezgoda zadela Gor. Štajar. Tačas so tudi Slovenci nabirali in pošiljali milodare, dasi nimamo tam gori — rojakov.

Šola in dom.

Nekaj o domači vzgoji.

Nadaljuje Ottilija F.

„Le enkrat bi videl soseda oči, bi vprašal v očesih, kar jezik taji“, poje narodni pesnik Vilhar.

„E, takrat so pa bili lepi časi,“ bi rekel marsikdo, „kar v oči je bilo treba pogledati in koj si zvedel resnico, naj ti jo je dotičnik še bolj tajil ali zavijal.“ Menda tudi radi tega se tako radi spominjajo stari ljudje tistih lepih, dobrih časov, ko so ljudje no, kmalu bi i jaz začela s pravljico, katero sem tolikrat slišala od svoje babice.

A potolažimo se, ljudje so bili takrat s krvi in mesa prav tako kakor smo sedaj, laž in resnica, odkritosrčnost in hinavstvo, hodita svoja pota dandanes kakor v „dobrih, starih časih“, le s to razliko, da je sedaj v „prosvitljenem stoletju“ vse bolj fino, vse orokavičeno.

„Laž ima kratke noge,“ pravi pregovor; kmalu jo spoznamo. O hinavstvu nam pa pri slovicah ne pove ničesar, a vendar smo uverjeni, da ima tudi hinavstvo noge, na njih pa prste, na prstih pa ostre krempljice, ki nas oprasnejo kadar se najmanj nadejamo.

O hinavstvu sem se danes namenila pisati.

V vseh slojih je doma ta pritepenka, temu je vztrajna pomagalka do višje službe; drugi si išče po njej občega spoštovanja; oni spet ne more biti brez nje, ker je je že preveč vajen. Le otrok se hinavstvo boji, le tu se še ni utihotapilo. Pač pa si že v otroškem srcu pripravlja pot, da v poznejši dobi zasede mesto brez ovir, pri tem ji pa pomagajo zlasti oni, komur je hinavstvo že zvesta spremljevalka.

Zopet se zatečem k zgledu, da utemeljim prej navedeno.

Šestletna Ivanka se igra pred hišo s svojo ljubljeno punčko, pogovarja se z njo in ji pripoveduje lepe povestice o angelih, cveticah itd. Kar jo zmoti materin vzklik, ki baš pozdravlja soseda, ki je prišla k nji „v vas“.

Sprejme jo z najslajšimi besedami: kako težko jo je pričakovala, zakaj je ni bilo toliko časa itd. Ivanka stopa za njima v vežo, saj dobro ve, da ji prijazna soseda vsakokrat prinese kako jabolko ali hruško.

Prišedši v sobo, koj razkaže mati sosedi stvari, katere je kupila na sejmu. „Glej, glej, kako fin robec, pravi soseda, koliko si dala zanj? kje si ga kupila?“

Mati ji prav tako gostobesedno odgovarja pa še pristavi: „Baš prav, da si prišla, drugače bi te bila jaz obiskala in ti prinesla pokazat, kar sem nakupila.“

Še mnogo, mnogo sta si povedali sosedi oni večer, Ivanka je pa poslušala in si zapomnila, kar je razumela ali pa tudi kar ni.

Komaj odide soseda, že zagodrnja mati: „Hvala Bogu, da je odšla, upam, da mi ne pride več tako hitro. A da je morala priti baš sedaj, da je videla novo ruto! To me bo opravljala pri sosedah, kako sem zapravljava.“

Ivanka pa neverjetno gleda mater, razumna deklica je in hitro spozna, da je mati vse drugače govorila, dokler je bila še soseda tu.

Ivanka sicer kmalu pozabi, kaj je govorila mati, a kmalu se obnavlja podoben dogodek, saj mati ima mnogo „prijateljic“.

Kar si ni Ivanka zapomnila prvič, si je pa pri drugem podobnem slučaju, — pot hinavstvu je pripravljena, in ne bo dolgo, da se bo znala tudi Ivanka hliniti.

Iz Ivanke postane Ivana, z njo rastejo lastnosti dobre in slabe.

Saj ste gotovo opazili ob potu drevesca, kateremu je hudobna ali lahkomišelnost roka za rezala nežni lub? Drevesce je vendar rastlo, postajalo vedno močnejše, a tudi neznatna zareza se je širila v globoko brazdo.

Prav tako se razvijajo z otrokom lastnosti dobre ali slabe, kakršnih so mu vcepili njegovi vzgojitelji.

Dovolj o tem! Naj preidem na drugo napako, ki ima včasih še bolj žalostne posledice kakor prejšnja.

Pri nas Slovencih sta žalibog globoko ukoreninjena nestrpnost in razpor. Kar opažamo pri narodu, to vidimo tudi pri posameznikih. Radi male besede, malenkostnega nesporazumljenja, neznatnega pripetljaja se vname mržnja med posamezniki, in navadno je prva pot k gosposki. Zato menda prav za nas velja pregovor: „Dosti krat se ljudje prepirajo in pravda za stvari, ki niso več vredne kakor oslova senca.“

A naj bi vsaj ta razpor ostal med starši, naj bi otroci niti slutili ne kakega sovraštva, saj je dovolj, da staršem beli glavo in jim dela nepotrebnih skrbi.

Navadno se pa vse te spletke dogajajo pred otroci, ki si prav dobro zapomnijo, kako je soseda ošteval očeta. Zato pa gre otrokom psovanje tako gladko, kakor da bi molitvico ponavljali.

A ne le to! Tudi otroci omenjenih družin se začnejo sovražiti, nagajajo si drug drugemu, kjer le morejo. Včasih provzroča to mržnjo zgled staršev, včasih so pa starši sami tako nespametni, da velevali otrokom, naj ne govorijo s tem ali onim, naj ga niti ne pogledajo; a to ne radi tega, ker so znabiti nasprotni otroci poredni, temveč le radi tega, ker so njih starši v razporu.

Znabiti bo kdo mislil, da pretiravam; resnico prej navedenega naj oprem s sledečim dogdomkom:

Ko pridem nekega dne v šolo, ne najdem Stanka na njegovem navadnem mestu, ampak za dve klopi naprej.

„Kdo te je prestavil?“ ga vprašam, ker sem mislila, da ga je znabiti premestil gospod katehet radi šepetanja.

Boječe mi ta odgovori: „Ata so mi rekli, da ne smem sedeti poleg Lojzka, ker sta si v jezi z njegovim očetom.“

„Kaj pa ti je Lojzek naredil žalega?“ ga vprašam nalašč. A ta mi nič ne odgovori, samo z glavo zanika.

„Pojdi na svoj prostor!“ mu velim. „Lojzek nima kamenčka, ti pa imaš dva, posodi mu ednega.“ Stanko uboga, oba se posmejeta, in stranki sta bili pomirjeni. Med odmorom sta si bila Stanko in Lojzek zopet prijatelja kakor sta si bila prej.

Tako zasajajo starši v mlada nepokvarjena srca nestrpnost in sovraštvo, namesto, da bi otroke navajali potrpnosti in ljubezni do bližnjika.

In kam privede večkrat ta napačna vzgoja? Le en pogled v ječe, kjer se mladeniči najlepših let, pokore radi pretepa in poboja, ki je nastal največkrat iz malenkostnega prepira.

Zopet kdo poreče, da pretiravam, — a v mislih mi je drevo ob cesti, čegar poprej komaj vidna rana je zrastle v široko brazdo.

Druge slovenske novice.

(Imenovanje.) Profesor Vlad. Hráský, stavitelj celjskega „Narodnega doma“, je imenovan rektorjem češke tehnike.

(Promocija.) Doktorjem filozofije je bil promoviran dne 9. t. m. na dunajskem vsučilišču g. Fr. Jesenko.

(Sestanek hrvatskih in slovenskih abiturientov.) Odbor zagrebških gimnazijskih abiturientov, je sklenil obdržavati dne 27., 28. in 29. malega srpana t. l. v Zagrebu sestanek vseh slovenskih in hrvatskih gimnazijskih abiturientov in razpošilja v ta namen vabila ter vabi k mnogobrojni udeležbi.

(Drugi Slovenec na dunajski dvorni operi.) Tenorist g. Fr. Bučar je sprejet za dobo petih let na dunajski dvorni operi. Dosedaj imamo Slovenci pri omenjeni operi že slavnega pevca Pogačnik-Navala.

(Društvo kranjskih tiskarjev) napravi v proslavo 500letnice rojstva Gutenberga prihodnjo nedeljo izlet na Vrhniko.

(V Škofji Loki) je izvoljen županom gosp. notar Niko Lenček.

(Umrli je) v Škofji Loki nenadoma dne 9. t. m. sodni kanclist Deisinger.

(Razvitje zastave „Gorenjskega Sokola“) se je vršilo v Kranju pretečeno nedeljo na zelo sijajen način. Slavlja se je udeležilo 32 društev in 15 zastav. Mnogoštevilne goste je pozdravil starosta „Gorenjskega Sokola“ g. Ciril Pirc, v imenu mesta pa župan g. Šavnik. Odgovarjal je starosta „Ljubljanskega Sokola“ dr. Tavčar. Pri banketu so govorili Pirc, dr. Tavčar, dr. Ferjančič, starosta „Tržaškega Sokola“ dr. Ribač, zagrebški Sokol Šulca, podstarosta „Celjskega Sokola“ dr. Karlovšek. Posebno zadnji govornik je elektrizoval prisotnike, ki so klicali „Celjskemu Sokolu“: „Pridemo k vam, bratje!“ Javne telo-

vadbé so se udeležila vsa „Sokolska družba“. Navdušenje Gorenjcev za mile jim goste je bilo velikansko.

(V Novem mestu) je umrl dne 9. t. m. medicinec V. letnika nadepolni g. Vladimir Škerlj, sin ugledne narodne rodbine. Blag mu spomin!

(Angleži v Postojni.) Pretečeni terek je prišlo v Postojno nad 200 angleških častnikov v spremstvu vojaške godbe, da so si ogledali slovečo jamo.

(Potrjeni zakon.) Cesar je potrdil od koroškega deželnege zbora sprejeti načrt zakona, s katerim se spremeni občinski volilni red.

(Sneg na Koroškem.) Pretečeno soboto je pobelil sneg nekatere višje gore na Koroškem, tudi na sv. Višarjih ga je bilo videti. V predvečer praznika sv. Cirila in Metoda je gorel letos prvič kres na Višarjih ter na dvesto metrov višjem Lovcu.

(Odvetniški izpit) je napravil z odliko g. dr. J. Brejc, koncipijent v Trstu.

(Tržaška nemška gimnazija) ne izkazuje letos nič kaj ugodnih uspehov. Izmed 471 dijakov jih je padlo 128. Slovenci so se dobro držali ter je bilo med njimi mnogo odličnjakov. Po narodnosti je bilo 155 Slovencev, 147 Italijanov, 129 Nemcev in 30 Hrvatov.

(Županom v Podgradu) je zopet izvoljen gospod Slavoj Jenko.

(Angleško vojno brodogradništvo v Trstu.) V ponedeljek dne 9. t. m. je priplulo v Trst pod poveljstvom soadmirala Fischerja 40 brodov v spremstvu 28 avstrijsko-ogrskih brodov pod poveljstvom admirala grofa Montecuccoli, ki je plul Angležem do Pirana nasproti. Naše vojno brodogradništvo je pozdravilo angleško z 21 topovimi strelji, katere so Angleži vrnil. Velika množica ljudstva je ob morju pričakovala prihod brodov. Na povelje cesarjevo je častna kompanija vojakov 97. polka z zastavo in godbo pozdravila prišlece z angleško himno. V Trstu je živ in budno. Par sto angleških pomorskih častnikov in mnogo sto pomorščakov oživlja Trst. Po morju pa se vozi po sto in sto ladij in bark, da si ogledujejo vojno brodogradništvo, ki obdaja v mogočnih vrstah tržaško luko. 200 angleških častnikov je tem povodom obiskalo „Postojinsko jamo“.

Dopisi.

Vitanje. Poljski pridelki so nam bili v najsladkejši nadi. Veselo se je že zibalo zlato klasje po hribih i po dolinah in bogato obdarjeno drevje po sadonosnikih je obradovalo pridne Pohorce. Tudi akrbne gospodinje so bile vesela polne ter so veselo okopavale z dninarcami poljska sočivja. Ukaje kosili so brhki kosci po travnikih in senožetih. Bilo je vse veselo kakor res v dobri letini.

Pa pregovor: za solncem dež mora priti — bilo je kakor grom z jasnega neba. Popoldne dne 23. junija nastala je huda nevihta in črni oblaki so pokrili naše gore in doline. Iz žrela gorostasnih oblakov usulo se je ledeno zrno, kakor oreh debelo in v četrt ure bile so naše gore podobne alpskim lednikom.

Tolkla je toča kakor bi se šlo za stavo. Po neusmiljeni toči je pa lilo kakor iz škafa. Potočiči Ljubnice, Hudine in Jesenice bili so kmalu prepolni in voda je divjala kakor bes dalje po zanemarjenih strugah. Kakor bi prerokovala — napravite mi širšo pot — tako je že ta dan poskušala voda svoje čudne zvijače. Ljudstvo je zdihovalo ognjeno že s teškim plaščem silne nesreče po ledeni toči. Pa komaj so se ljudje malce pomirili, evo nam prerokovanja v obliki neznosne nesreče dne 26. junija popoldne. Ni bilo solnce še za gorami — pa ga ni bilo skoraj celi dan izza oblakov — kar se nagrmil skalnato oblache nad Rakovškimi in Brezdnškimi hribi in po znamenju dveh ali treh ostrih gromovitih praskah v oblakih nad nami, ulilo se je tako strašno, kakor raz slapov nebeskih zatvornic. V četrt ure so bili prej omenjeni potoki polni blatne vode in v trenutku je prestopila obrežje in v tren dila je s toliko silo, da je odnesla vse, kar ji je bilo na potu. Trgala je po 10 m. ali še višja drevesa in spodkopavala debele vrbe in leševje kakor otroci, kedar trgajo cvetlice na pisanem travniku. Hišo nekemu

„ferberju“ je odnesla s tako spretnostjo, da se doskorej ne pozna, kje je stala. Odnegli so požrešni valovi temu gospodarju tudi očeta in mater. Ubogi sin je moral gledati to strašno žrtev. Divjim valovom strgal je iz žrela z najopasnejšo spretnostjo še mladoletno sestrično in komaj se je izmuznil deroči vodi. Na stotine plobov je drlo z razjarjeno reko. Kar ni voda naredila, storili so težki plohi velike škode poleg potoka stoječim hišam. Te hiše so bile vse v vodi. Smrtno muko je trpela neka žena, ki je morala z lastnim otročičem sedeti na peči ter držati celo uro ubogega otročička k stropu, a sama stegovati vrat nad umazano vodo, ki je vedno še naraščala in imela še 5 dm do stropa. Po poplavi so jo našli vso trdo na peči ležati, a vendar z otrokom še živo. Strašni strah je užival vodi ubegli posestnik, kateri je zlezal na streho neke zatvornice. Kakor veverica je splezal naglo na streho in jo jahal poldrugo uro. V začetku je imel klobuk na glavi, a kmalu ga je stisnil pod pazduho in sklenil k molitvi obe roki. Z njim je molilo vse ljudstvo, vpilo in ječalo kakor koncem sveta. Neki usnjarski pomočnik hoteč poloviti že ostrojene kože, držal se je z obema rokama okenskih mrež, a voda se je igrala z njegovim telesom. Njegov gospodar pa je bil v smrtni stiski v delavnici. Neko natakario, ki je pri procesiji sv. Rešnjega Telesa stala na pragu gostilna in obrnila svoj suhi hrbet Najsvetejšemu, imeli so valovi že za vrat. Hoteli so ji morda reči, pazi ubogi zemeljski črv, naj ti bode za zdaj, pa glej „ne dneva ne ure ne veš tvoje smrti“. Bili so res neusmiljeni in smrtonosni valovi naraslih potokov Ljubnice, Hudine in Jesenice. Škoda je velikanska. Cenijo jo nad 50.000 gl. Ceste so razdrte, mostovi odnešeni. Premet iz Vitanja v Novocerkev je pretrgan. Mrtvo truplo „ferberjevega“ očeta so našli v novocerkovski fari, a mater vendar še v vitanjskem okraju.

Ljudstvo čaka pomoči. Namestništvo poslalo je stotnijo pijonirjev iz Ptuja. Bog nas varuj večjih nesreč! Prosimo vas bratje Slovenci, pomagajte nam!

V sredo, t. j. 4. julija, posetil nas je sam namestnik cesarjev, grof Clary, dež. predsednik štajarski. Sprejem ni bil slovesen po zapovedi spošt. g. Muleja. Vendar je prišlo naših kmetov precejšno število.

Zaplenjeno!

Podčetrtak. Po dolgi, mučni bolezni zapal je mirno v Gospodu 2. julija naš velečastiti g. župnik Ignacij Rom — še v cvetu svojega življenja.

Vest o njegovi smrti pretresla je globoko domače župljane, pa tudi oddaljene prijatelje nepozabljivega nam g. župnika. Junaško, ves Bogu vdan, prenašal je veliki trpin hude bolečine nad pol leta, in ravno zaradi te — heroične stanovitnosti, miru in udanosti ga je moral vsakdo občudovati. Vsak, ki je poznal duhovnika trpina, ne more prehvaliti njegove ljubeznjivosti in prijaznosti, katero je ohranil tudi takrat, ko so ga mučile najhujše bolečine. Z edno besedo: Bil je rajni g. župnik obče priljubljen mož.

Kako je bil naš g. župnik v resnici povsod spoštovan in priljubljen, pokazal je posebno njegov pogreb, ki se je vršil 4. t. m. Bil je v resnici veličasten. 22 gg. duhovnikov, med njimi posebno veleč. g. kanonik iz Kozjega in iz Slov. Bistrice, večina žalujočih župljanov, pa tudi veliko drugih prijateljev od blizu in daleč prihitelo je, da skažejo svojemu ljubljencu zadnjo čast.

Po slovesnih molitvah za umrlega v župnišču prenesla se je rakev v cerkev, kjer se je brala žalna maša za dušo umrlega g. župnika. Že pred to mašo, katero je bral veleč. g. župnik iz Pilštanja Tomažič, stopil je isti na prižnico in nam s tako ganljivimi besedami narisal veliko izgubo, ki nas je zadela s smrtjo našega dušnega pastirja g. Ign. Roma. Bil je, tako je

omenil med drugim znani nadarjeni govornik, rajni g. župnik veliki častilec Marije. Na Marijini praznik je prevzel pred 6 leti varstvo podčetrtečke župnije. Marijo je posebno častil vse svoje življenje, na Marijin praznik je tudi izdihnil svojo blago dušo. Ko je slednjič slavni govornik še omenil čudovito udanost, s katero je rajni g. župnik, mož bolečin v pravem pomenu besede, prenašal svojo dolgo bolezen, ko nas je opomnil na veliko skrb, katero je imel dušni pastir s svojimi farani tudi takrat, ko so mu že pešale telesne moči, ni ga bilo poslušalca, v katerega očesu bi se ne svetila solza žalosti.

Na to se je jel pomikati spreved pod vodstvom veleč. g. kanonika Hajseka k Mariji na Pesku. Tako veličastnega spreveda že naš trg dolgo ni videl. Cela vrsta gg. duhovnikov, šolska mladina iz Podčetrčka in Olimja z učitelstvom bila je že od daleč razločevati izmed dolge vrste vernikov, ki so od svojega dela prihiteli, da sprejmejo k zadnjemu počitku svojega ljubeznjivega pastirja.

Kot zadnji pozdrav dragemu g. župniku zapelo je učitelstvo ob grobu ono znano, srce vsakega pretresujočo pesem: „Na grobeh.“ Počivaj tedaj v miru, blagi trpin, in zemljica naj ti bo lahka!

S hvaležnostjo se moramo na tem mestu spominjati tudi blagega g. Štefana Hručiča, upokojenega župnika iz zagrebške škofije, ki je ves čas, odkar je začel bolehati naš rajni g. župnik, bil njega desna roka, ki je sploh z občudovanja vredno požrtvovalnostjo ves ta čas vodil podčetrtečko župnijo; sam bolan, bedel je skoraj noč in dan ob glavi svojega bolnega prijatelja, mu lajšal bolečine in ga tolažil. Zato pa ga tudi ohranijo vsi župljani v hvaležnem spominu.

Podsreda. Po smrti bivšega župana v Podsredi, g. Fr. Levstika, bil je pri odborovi volitvi ednoglasno izvoljen novim županom g. Avg. Preskar.

S to izvolitvijo so odborniki ustregli obči in glasni želji naroda ter postavili občini na čelo moža poštenjaka iz dične in dalekoznanne značajne hiše in zdrave slovenske korenine. Dobrovedoč kot prvi občinski svetovalec kako težko je breme župana osobito v današnjem času, se je branil sprejeti župansko žezlo — a slednjič se je vendar udal na vseobčo prošnjo in zahtevo naroda.

Upanje, koje je ljudstvo stavilo v njega, ni bilo zaman. — Iz lastnega nagiba obrnil se je g. župan do merodajnih oblastij in prinesel pomoč po hudih nalivih poškodovanim posestnikom.

Najboljši viri prihodkov naših posestnikov so vinogradi, ki pa so vsi radi trtnih boleznij propali, a novi nasedi pa radi skrajne ubožnosti in pomanjkanja delavskih močij le neznatno na predujejo. Tudi ta stran je vzbudila pozornost novega g. župana. Obrnil se je do štajarske kmetijske družbe s prošnjo, da bi ista blagovolila kakor že v pomoč priskočiti vinogradnikom. Kmetijska družba se je odzvala ter poslala brigadnico za peronosporo in hrbtni puhalnik za žveplo z dostavkom, da občina prevzame samo poštno stroške. Tako vsestransko gleda in pazi g. župan, kako bi po svojih močeh povzdignil blagostanje občanov in občine. Načeloval naj bi še mnogaja leta!

Vrčej. (Spomenica.) Kakor smo že zadajš poročali, umrl je dne 25. junija v Vrčju trgovec in gostilničar Henrik Klemenčič. Hočemo mu pa še z nekolikimi vrsticami položiti venec na njegov dosti prerani grob. Bil je marljiv in vztrajen v vsakem obziru, bil je oči mož. Poleg svojih preobilih skrbí udeleževal se je rad neutrudno vsakega narodnega in društvenega dela. Kjer je bilo treba, rad je preobilokrat odprl roko in tudi gmotno pomagal. Pred letom dni lotila se ga je jetika in je silno hitro razjedala njegovo telo. Kar koli je bilo mogoče storiti, da bi se nam še ohranil, se je zgodilo, toda bilo je zaman. Neizprosna smrt zahtevala je svojo žrtev. Še komaj 32 let star moral je zapustiti vse, kar si je z napornim trudom in vztrajno marljivostjo pripravil. Ljuba ženka, ki mu je bila draga čez vse, žaluje z desetletnim sinkom po nenadomestljivem soprogu in očetu. A z njima žalujemo tudi vsi njegovi prijatelji in znanci. Kako zelo

je bil spoštovan in priljubljen doma in daleč okrog, to nam je pričala mnogobrojna udeležba pri pogrebu. Mnogi so djali orodje iz rok, pusili so delo in dom ter prihiteli, da ga spremljajo na zadnjem potu. Tu smo videli naše historično častno strelsko društvo pod poveljništvom stotnika g. Martina Ostrca in gasilno društvo pod vodstvom načelnika g. Jože Ostrca. Obeh društev vrlo delujoči ud je bil tudi pokojnik. Zgubili smo ga, ne dobimo ga nikdar več nazaj. Toda tolažimo se s tem, da tam iz onega sveta gleda na naše počenjanje in čaka, da pridemo tudi mi za njim. „Na svidenje“ kličemo ti, dragi naš pokojni sotrudnik! Tvoje trpljenje je bilo hudo, a smrtno uro ti je Vsegamogočni olajšal. Prosimo neskončno usmiljenega Boga, naj mu bo milostljiv sodnik, naj mu podeli večni mir in pokoj, naj mu bo zemljica lahka! Na svidenje nad zvezdami!

Politični pregled.

(Državni položaj) Razni državni poslanci prirejajo politične shode ter pišejo v časopise o položaju in spremembi v parlamentu. Toda najboljši med njimi ne vedo nič zanesljivega. Dočim prorokuje Pfersche nove volitve, prorokuje poslanec Kaiser boje in zmage Nemcev za nemški državni in posredovalni jezik. Slovenski poslanec Vencajz izmislil si je tudi spremembo za svoje politične govore ter je na nekem shodu obsodil češko obstrucijo ter naglašal, da moramo Jugoslovani biti navezani le nase. Tedaj slovenska vzajemnost — brez Slovanov. Vsa taka in podobna neplodna razmišljanja rodi negotovost položaja, nekoliko pa baje tudi — pasji dnevi.

(Poslanec dr. Ebenhoch in nemški posredovalni jezik) Znani nemški poslanec dr. Ebenhoch piše v nekem ogrskem dnevniku, da je tudi on na stališču za uvedbo nemškega posredovalnega oziroma državnega jezika. Ker pa Nemci deloma že itak imajo to prednost v državi, in ker se Slovani protivijo nemški zahtevi glede državnega jezika, naj bi se Nemci zadovoljili s tem, kar že itak na tihem imajo. — Mož je vse one nemške kričaje, ki govorijo o zapostavljanju Nemcev v Avstriji, pošteno razkrinkal.

(Ruščina posredovalni jezik.) Ugledni češki diplomat dr. Henrik grof Coudenhove, ujak češkega namestnika, je izdal brošuro „Politične študije o Avstro Ogrski“, v kateri zahteva ruščino kot tretji posredovalni jezik. Mažari imajo za državni jezik mažarščino, Nemci nemščino, le Slovani, katerih je ogromna večina v državi, nimajo svojega posredovalnega jezika. To jim naj nadomesti ruščina, katere bi se morali učiti tako Nemci kakor Mažari, zato pa bi se učili avstrijski Slovani tudi nemščine, ogrski mažarščine. Ali bi ne bilo to edino pravo in pošteno? Nemško časopisje pa se norčuje z grofom, češ, da ni povsem — normalne pameti. Takšni so nemški oblastneži!

(Mažarski značaji.) Bivši ogrski poslanec Koloman Szeczydy je bil član komisije za državne znamke. Szeczydy pa je prodajal stare znamke, ki bi se bile morale uničiti, kmečkim trgovcem po znižani ceni. Prislepčaril si je na ta način visoke svote, končno pa dobil tri leta težke ječe. — V Hodmező Vasarhelyu so zaprli ves mestni zastop zaradi poverjenja. Od mestnega načelnika do blagajnika je vsak funkcionar poveril po nekaj tisoč kron.

(Italija) Še pošlje v Kino 4 bataljone na dve leti. Stroški so proračunjeni do 60 milijonov lir. (Turčija) je baje zabranila ruskemu brodomu prehod skozi Bospor na potu v Kino. Pa ne, da bi Turki sočustvovali s svojimi plemenski bratci za kitajskim zidovjem.

(V Albaniji) je nastala zdražljiva napetost med kristjani in Turki, ker je Turkom omadeževana mošeja (cerkev) v vasi Riolu pri Sken drškem jezern. V vas je prišel oddelek vojaštva, da zabrani maščevanje mohamedanov nad kristjani.

(Ruščina v Ameriki.) Na vseučilišču v Chikagu snujejo stolicu za ruščino.

(Vojna na Kitajskem.) Kakor v začetku iz afrikanse vojne, prihajajo tudi iz kitajskih bojišč vesti, ki se že drugi dan preklicujejo. Tako se sporoča, da dne 4. julija še niso bila poslaniška poslopja v Pekingu razdjana, niti Evro-

pejci pobiti. Tudi glede cesarice se poroča enkrat da je mrtva, zopet da je zblaznela, ubežala, a po najnovejših poročilih zasedla je znova prestol. Istočasno pa se tudi javi, da se proglašajo princ Tuan za kitajskega cesarja. Dne 7. t. m. bil se je baje med Tientsinom in Pekingom hud boj Rusov in Japoncev proti Kitajcem. Padlo da je tu nad 1000 Kitajcev. Sploh igra Japan največjo vlogo ter bo imel kmalu 23 000 mož na bojišču, dočim se angleško vojaštvo vrača na ladje. Pri napadu na Peking dne 8. t. m. padlo je 2000 Kitajcev in 5000 bokserjev. Pri napadu 75 000 Kitajcev na 14 000 mož mednarodne armade pred Tientsinom pa so trpeli Rusi in Japonci velike zgube. Od 120 mož broječe ruske stotnije ostalo je živih samo pet.

Književnost.

(Janka Kersnika zbrani spisi.) Uredil Vladimir Levec, založil L. Schwentner, tiskala „Na rodna tiskarna“ v Ljubljani. Izišel je prvi sešitek I. zvezka v jako lepi moderni obliki, pa 174 strani ter obsega roman „Cyklamen“. Dolgozaželjeni spisi najbolj priljubljenega slovenskega pripovedovalca so tedaj začeli izhajati. Vsako leto izideta po dva snopiča na 13—14 tiskanih pol. Po dva snopiča bodeta tvorila en zvezek. Vseh zvezkov bo štiri ali pet. Cena snopiču bo 1 gl. 25 kr., po pošti 10 kr. več. Priporočila pač Kersnikovi spisi ne potrebujejo, kajti ne smelo bi biti količjak zavednega Slovence in Slovenke, ki bi ne bil bral njegove nebeško krasne proze v „Zvonu“ in drugod. Zato pa tudi naj nikdo ne zamudi prilike, naročiti se na prvo izdaja Kersnikovih spisov.

(Maron, krščanski deček z Libanona.) „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani je izdala knjižico tega imena, ki je namenjena mladini. Knjižica ima štiri slike, 63 strani ter stane 40 h, kartonirana pa 60 h.

(Marco Visconti.) „Svetovne knjižice“ And. Gabrščka v Gorici druga knjiga obsega ednega najlepših zgodovinskih romanov „Marco Visconti“. Prevod je dober, oblika lepa. Cena knjigi 2 K 40 h, po pošti 20 h več.

Razne stvari.

(Morski volk ali požerun.) Pomorska oblast v Trstu naznanja, da so ribiči videli v morju blizu Barkovelj požeruna ali morskega volka.

(Ženske na češki univerzi v Pragi.) Z bodočim šolskim letom sprejemale se bodo tudi ženske v pravoslovni oddelek češke univerze v Pragi.

(Potres na Češkem.) V Graslicu se je začela v noči 4. t. m. zemlja majati. Od 2 ure popoldne so našli 60 sunkov, tako, da ni bila zemlja minuto povsem mirna. Nesreč ni bilo.

(Hrvat v tujini.) Mirko Seljan iz Karlovca je guverner cele pokrajine v Abesiniji. Cesar Menelik mu je podelil odlikovanje, kakršnega nima nikdo v celem „črnem“ cesarstvu.

(Ogrski konji za angleško vojsko.) Angleška vlada je nakupila 6930 konj na Ogrskem, 3000 pa jih še hoče pokupiti. Cena konjem je vsled tega na Ogrskem zelo poskočila.

(Kuga.) Zdravstveno vodstvo v Bukareštu je proglasilo, da je okraj Trapezunt in vse luke črnega morja kakor tudi okraj Ajdin z vsemi sredozemskimi lukami okužen. Ladje, potniki in blago je podrejeno 10dnevemu opazovanju (kvantanti). Prepovedan je uvoz rabljenih snovi, surovih kož, živalskih pridelkov, volne, pavla, sadja, zelenjave in konzerv.

(Velika nezgoda na železnici v Novem-Yorku.) Niso še zagrebli mrličev velikanskega požara v Hobokenah, že brzojavijo iz Amerike novo strašno nezgodo. V predmestju Jakomas ogromnega mesta Novega-Yorka je skočil s tira železniški električni voz ter se prekrucnil v 120 čevljev globok prepad. 35 ljudi je bilo pri priči mrtvih, 18 pa smrtno ranjenih.

(Nemiri na Kitajskem in trgovina s čajem.) Kitajski čaj je v Evropi močno priljubljen. V letu 1899. se je k nam v Evropo kitajskega čaja prodalo za okrog 3 milijone gl. Vseled velikih nemirov na Kitajskem zastaja sedaj trgovina s čajem vedno bolj. Tamkajšnje trgovine ne dobivajo iz dežele več toliko čaja, vsled česar ga ne morejo evropski opravniki (mešetarji) za Evropo dovolj preskrbeti. Trgovske trdnice na Ruskem, Londonu, Dunaju, Trstu itd. še imajo sicer mnogo prejšnje zaloge, ki se bodo v nekoliko mesecih porabila; zato se je bati, da se bodo cena čaju povišala za 30 ali celo 50 odstotkov. Kozje kože, katerih se po mnogo stotisoč vsako leto v Evropo speča, in različna kitajska roba

se je že podražila skoro za 100%. Tako segajo nemiri in vojske s svojimi posledicami iz Azije v Evropo in po celem svetu.

Velika razprodaja

pri

Adalbertu Globočniku

v Žalcu

se prične dne 15. julija t. l.

V mnogobrojen obisk se priporoča

z velespoštovanjem

(287) 3—1 Adalbert Globočnik.

Naprodaj je poslopje z travniki, njivami, vinogradom, s sadonosnikom in gozdi. Več pove

(286) 3—1

Vengušt Janez

p. št. Jur ob južni železnici.

Kdor želi

treske smrekove za kurjavo, naj se obrne takoj z naročilom na Ferd. Gologranca hiš. šte. 51. v Gaberjih pri Celju.

HIŠA

s pristavo vred, na dobrem prostoru, pripravna za vsako podjetje, v bližini industrija, v okolici Celja, je pod ugodnimi pogoji prodati.

Cena 1600 gl.

Več pove

Ferdinand Dobrauz

(289) 2—1

Brunnengasse v Celju.

Lepe	Ponny	konje
z polpokritim vozom (Phaeton)		in čisto nove sani, proda
Dr. Alojzij Praunseis v Celju.		

Zanesljivo dobri stroji!

Jako nizke cene!

Karol Kavšek nasl.

Schneider & Verovšek

zaloga poljedelskih strojev

Dunajska cesta št. 18. Ljubljana Dunajska cesta št. 18.

priporočajo svoje veliko zalogo raznovrstnih poljedelskih strojev kakor: lahke tekoče gepeline, mlaticnice najnovejše sestave in prav lahko tekoče, tudi take z ležišči na kroglice (Kugellager) slamotresnike s pomočjo katerih se pri vsaki mlaticnici 2. človeka prihraniti in se lahko na vsako mlaticnico pripravijo trije za žito čistiti, stroje za kositi in žeti s 1 ali z 2 konji najnovejše ameriške sestave in so prav lahko tekoči (dajo se tudi na poskušnjo).

Potem tudi uplino za sadje s kamenitimi valerji, stiskalnico, škropilnico proti peronospori, jeklene pluge, katere ni treba prav nič držati, travniške brane, slamotresnice in sploh vse stroje za poljedelstvo, kakor tudi fino kovane, bakrene kotle za žganje kuhati.

Za strokovno točno izvršilo vsakega naročila jamčimo.

Vedno čez 200 strojev v zalogi.

Vsako, ki namerava kakšen stroj kupiti, naj si popred ogleda našo veliko zalogo in se o izbirstnosti strojev prepriča.

Slovenska trdka!

Vse po najnižji ceni!

Srajce, bele in pletene, ovrtnike, manšete, predprsa, kravate, mašne, ro-kavice glave in pletene, nogavice, naramnice, ga-lošne, copate, priporoča

P. Kostić v Celju.

Točna in solidna postrežba!

UČENCA
sprejme takoj v pouk
IVAN SKABERNE
kleparski mojster v Celju, Rotovške ulice.

Zobozdravnik

med. univ. dr. Rado Frlan

otvori dne 8. julija 1900 v Ljubljani v Spital-ski ulici šte. 7. I.

zobozdravniški atelier

Bivši gojenec kr. zobozdravniškega zavoda v Berlinu izdeluje zobovja vsake vrste in je specijelno izobražen v porcelanastih in zlatih plombah kakor tudi v zlatih kronah in sponah (Goldkronen u. Brückenarbeiten).
Ordinira od 9.—6. ure, ob nedeljah in praz-nikih od 9.—12. ure.
Od 8.—9. ure je brezplačna ordinacija za ruvanje zob.
Od 6.—7. ure je ordinacija za tovarniške delavce. (284) 1

Za pridelovanje sadnega in vinskega mošta.

Stiskalnice za **sadni mošt**
za **vinski mošt**

s čvrsto delujočimi dvojnimi stiskali ter z urav-nanjem pritiska „Herkules“, z jamčeni najvišji učinek do 20%, večji nego pri vseh drugih sti-skalnicah.

Mlini za **sadje in grozdje**

Robkalnica za grozdje (Abbeer-stroj). Popolne priprave pri pridelovanju mošta stalne in premične. Stiskalnice soka, mlini za jagode in pri pri-pravljanje sadnega soka.

Priprave za sušenje sadja in sočivja, stroji za lupljenje in rezanje sadja.

najnovejša samostalna patentovana škropil-nica „SYPHONIA“ za škropljenje trsa in rastlin, izdelujejo ter pošiljajo z jamstvom specijalitete v najno-vejši, najizvrstnejši, najuporabnejši in pripoznani najboljši, odlikovani sestavi

PH. MAYFARTH & CO.
c. kr. priv. tovarna kmetijskih strojev, livarna že-leza in parna fužine

Dunaj, II., Taborstrasse Nr. 71.

Odlikovane z več 400 zlatimi, srebrnimi in bro-nastimi svetinjami

Obširni katalogi in številna priznalna pisma zastoj. Zastopniki in prep. odajalci se želijo.

Iz Etter-jevega
sadnega soka,

(255) 20—8

ki se pripravlja iz naravnega sadja, valed tega prost vsake kemične primesi ter ga ni smeti zamenjati z vsebino „umetnega vina“, zamore si vsakdo z malim trudom in neznatnimi stroški napraviti izvrstno, vzdržujoče se in krepčilno

Dobiva se v Mokronogu pri Marji Šbili, v Galiciji pri Francu Senici, v Celju pa pri Jos. Pollanetzu.

Pivovarna Žalec

priporoča

častiti duhovščini, plemenitašem, ve-ljakom in slavnemu občinstvu svoje (250) 10—8 izborna

cesarsko pivo.

Dobiva se po najnižji ceni samo v steklenicah.

Naročila naj se blagovolijo pošiljati na

pivovarno v Žalcu

Savinjska dolina.

MORIC RAUCH

steklar v Celju, Rotovške ulice šte. 4

(262)

priporoča najfineje zribane

8-7

olnate barve

v zaprtih pločevinastih puščicah od pol kile naprej po najnižjih cenah.

Energičnega oskrbnika

išče večje gospodarstvo, kateri mora biti primerne sta-rosti, v poljedelstvu in kletarstvu popolnoma izurjen in pisave zmožen.

Nadalje dobro izurjeno

(282) 2—2

hišno oskrbnico

tudi primerne starosti z dobrimi spričevali. Oba morata biti samskega stanu.

Več pove upravnistvo tega lista.

C. I. kr. priv. tvornica,

brizgalnic, cevij in

kmetijskega orodja

R. A. Smekal
v Cechu na Moravskem
Podružnica
Zagreb
audi

al. gasil. društvom brizgalnice vsake vrste s patentom proti zmrzlini cevij in opreme. Posestnikom kmetijske stroje ter peronos-pora-škropilnice, slednje po 11 gld. komad franko vsaka pošta. Plačila tudi na obroke. Prekupcem zdaten rabat.

Podružnica Zagreb.

Josip Širca

v Žalcu.

Tovarniška zaloga najslavnejših in naj-boljših koles kakor:

„Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“,

potem drugih raznovrstnih, z novimi in najnovejšimi iznajdbami opremljenih ga-rantiranih koles. Cena od 80 gld. naprej.

Lastna popravilnica.

Zaloga posameznih kolesnih del in kofe-sarskih potrebščin.

* Točna in kulantna postrežba. *

Garantirano nestrupeno

BARVO

za ročno in priprosto barvanje volne, svile, bombaža in platna ter obledene obleke itd., itd., prodaja in razpošilja

Josip Matič v Celju.

Nikaka skrivnost ni več

napraviti si vsakdo doma sam brez vsake priprave in tešave najfineje likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstrak-tov, ki stanejo za napraviti po 5 litrov likerjev: Tropinovec — Absinc — Vermut, Ruski pelinovec — Češki liker — Kimpel po 80 kr.; — Slivovec — Rum — Češ-njevec — Alaš — Alpski liker — po 85 kr. in Konjak — Benediktinec — Chartreuse — Pilzenski liker po 95 kr. Razpošiljam proti predplačilu v znakah ali pošto nakaznico; po poštnem povzetju 10 kr. več. — Vsa pošiljati pridenem navo-dilo, kako se napravi liker.

Preprodajalcem, če naročijo več blaga mnogo ceneje.

Anton Rukavina

Trst, via Belvedere šte. 23.

Cenejše kot povsod drugod! Najlepše delo!

IVAN KULLICH, kamnosek

(277) 5—8

Celje — Gaberje št. 6

priporoča po najnižjih cenah vse vrste nagrobnih spomenikov in plošč za pokritje grobov iz črnega švedskega, nemškega, češkega in štajarskega granita, dyorita in suenita nadalje vse vrste marmorja in pesnatga kamnja. Prevzame cerkvene stavbe, altarje in obhajilne mize (klopi). Stopnice in vsa v stavbeno stroko spadajoča kamnoseška in podobarska dela. Poprave ter nagrobni nasipi v najlepši izvršbi.

Izdelovanje cementnih stopnic!

Zaloga nagrobnih in drugih spomenikov!

sadno pijačo.

10 litrov sadnega soka, ki se brez vsake druge pri-mesi zmeša s 100 do 130 litri navadne vode, daja po naravnem vrenju 110 do 140 litrov čvrstega, čistega, okrepujočega

sadnega vina.